

Δράση: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
Υποδράση: Ενδοσχολική Επιμόρφωση, Επιστ.υπεύθυνη: Μαρία Λιακοπούλου

Οικοδομώντας μια ενταξιακή σχολική κοινότητα

*9, 10 & 11 Μαΐου 2012
17.00-21.00*

6^ο ΕΠΑΛ Ιωαννίνων

Οικοδομώντας μια ενταξιακή σχολική κοινότητα

Χαίδω Νάτση
Σχολική Σύμβουλος
haidonatsi@sch.gr

Η σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα χαρακτηρίζεται από τη συνύπαρξη ατόμων και ομάδων με διαφορετικές πολιτισμικά αναφορές. Η πραγματικότητα αυτή κάνει επιτακτική την ανάγκη υιοθέτησης μιας αγωγής με χαρακτήρα διαπολιτισμικό που θα στοχεύει στη λειτουργική ένταξη όλων των μαθητών στη σχολική ζωή.

Σκοπός του βιωματικού σεμιναρίου είναι να αναδειχθούν αρχικά θέματα που απασχολούν συχνά το σημερινό σχολείο και συνδέονται με την ανάπτυξη προβλημάτων συμπεριφοράς και κοινωνικής ένταξης των μαθητών. Στη συνέχεια θα διερευνηθούν πρακτικές και τεχνικές παρεμβατικού χαρακτήρα που μπορούν να συμβάλλουν στην πρόληψη ή και αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών.

Αντλώντας θεωρητική στήριξη από τη «θετική ψυχολογία» η οποία εστιάζει στην πρόληψη, αλλά και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων και στην ενδυνάμωση των ατόμων και των συστημάτων που τα περιβάλλουν, το σχολείο προσεγγίζεται μέσα από τη συστημική προσέγγιση η οποία αναδεικνύει την έννοια της «σχολικής κοινότητας» ως συνόλου, που είναι κάτι παραπάνω από το άθροισμα των μελών του. Επομένως, εκπαιδευτικοί και μαθητές θα πρέπει να ειδωθούν ως οργανικά μέρη του ίδιου συστήματος που η αλληλεπίδρασή τους τόσο σε οριζόντιο επίπεδο (μεταξύ των μαθητών) όσο και σε κατακόρυφο (μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών) παίζει ουσιαστικό ρόλο στη λειτουργική ένταξη όλων των μερών στη σχολική κοινότητα.

Πιο συγκεκριμένα, με τη χρήση ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών και βιωματικών μεθόδων, αφού αποσαφηνιστούν οι βασικές έννοιες «διαπολιτισμική αγωγή», «προβλήματα συμπεριφοράς» και «κοινωνική ένταξη» η επιμόρφωση θα εστιάσει σε παραδείγματα αξιοποιώντας «σκηνές» από την καθημερινή ζωή του σχολείου και πολυτροπικό υλικό προκειμένου να αναδειχθεί ο πολυπαραγοντικός και πολυδιάστατος χαρακτήρας των προβλημάτων που αφορούν ζητήματα κοινωνικής ένταξης στο χώρο του σχολείου και στο πλαίσιο της σχολικής κουλτούρας.

Θα αξιοποιηθούν επίσης βιωματικές δραστηριότητες όπως:

Δραστηριότητα 1^η «Οι «άλλοι πολιτισμοί» στο Σχολείο».

Τι σημαίνει κατανόηση του Άλλου; Η δραστηριότητα στοχεύει να οδηγήσει τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν τη διαφορετικότητα, να αποκτήσουν εργαλεία ανάγνωσης της στερεοτυπικής σκέψης και να αναγνωρίζουν τις προκαταλήψεις και τις στάσεις διάκρισης.

Δραστηριότητα 2^η «Ρόλοι στη σχολική τάξη» με στόχο να κατανοήσουν οι συμμετέχοντες πώς η ομάδα επιφορτίζει τα μέλη της με συμπεριφορές που σηματοδοτούν δικές της ανάγκες. Επομένως οι συμπεριφορές των παιδιών δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται αποκλειστικά ως «έκφραση» της ατομικής τους λειτουργίας (χαρακτήρας) αλλά και στο επίπεδο της ομάδας.

Δραστηριότητα 3^η «Μία εκπαιδευτική εμπειρία». Στόχος της δραστηριότητας δεν είναι να δώσει έτοιμες λύσεις στους εκπαιδευτικούς αλλά να αποτελέσει πρόκληση για προβληματισμό που θα τους οδηγήσει να κατανοήσουν ότι η κάθε σχολική κοινότητα θα πρέπει να αξιοποιεί τις δικές της πηγές και δυνατότητες προκειμένου να απαντά στις δικές της ανάγκες.

Δραστηριότητα 4^η «Αξιοποίηση της δυσκολίας» με στόχο την ανάπτυξη Πυξίδας διαχείρισης της «κρίσης» στη σχολική κοινότητα (αντιμετώπιση της διαφορετικότητας, διαχείριση της αλλαγής, διαχείριση συναισθημάτων και συγκρούσεων).

Βιβλιογραφία

- Ανδρούσου, Αλ., Μάγος, Κ., 2001, «Η καθημερινή εκπαιδευτική πράξη». Στο Β. Ρήγα, (επιμ.) *Εκπαίδευση: Πολιτισμικές Διαφορές και Κοινωνικές Ανισότητες*, Τόμος Β' (κεφ. 4, σελ. 113-163). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Γκόβαρης, Χ., (2001), *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Ατραπός.
- Επιμορφωτικό υλικό (2012). Θέματα αξιοποίησης της ομάδας στη σχολική τάξη, Τόμος Δ' , Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Πολέμη-Τοδούλου, Μ. (2005). *Η Αξιοποίηση της Ομάδας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*, Πάτρα: ΕΑΠ.
- Τριλίβα Σ., Αναγνωστοπούλου Τ., Χατζηνικολάου Σ. (2008). *Ούτε καλύτερος, ούτε χειρότερος... Απλά διαφορετικός*, Ασκήσεις ευαισθητοποίησης στη διαφορετικότητα για παιδιά Δημοτικού και Γυμνασίου. Αθήνα: Gutenberg.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2011). *Σχολική Ψυχολογία*. Αθήνα: Τυπωθήτω
- Aluffi Pentini, A. (2005). *Διαπολιτισμικό Εργαστήριο. Υποδοχή, Επικοινωνία και Αλληλεπίδραση σε Πολυπολιτισμικό Εκπαιδευτικό Περιβάλλον*, Αθήνα: Ατραπός.
- Bernstein, B. (1985). «Κοινωνιογλωσσολογική προσέγγιση της κοινωνικοποίησης με αναφορά στη σχολική επίδοση», μτφρ. Α. Φραγκουδάκη & Θ. Ανθογαλίδου. Στο Α. Φραγκουδάκη, 1985, *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Coelho, E. (2007). *Διδασκαλία και μάθηση στα πολυπολιτισμικά σχολεία* (επιμ. Τρέσσου Ε., Μητακίδου Σ.), Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Cummins, J. *Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση: Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας* (επιμ. Ε. Σκούρτου, μτφρ. Σ. Αργύρη), Αθήνα: Gutenberg.
- Vandenbroeck, M. (2004). *Με τη ματιά του Γέτι. Η καλλιέργεια του σεβασμού του «άλλου» στην εκπαίδευση*, Αθήνα: Νήσος.